

OULUN
SIENISEURA RY

Oulun sieniseuran korvasieniohje 1.6.2020

Korvasienet ovat myrkyllisiä käsittelemättömänä.

Korvasieni sisältää luontaisesti gyromitriini-myrkkyä. Suuri annos gyromitriiniä aiheuttaa akuutin myrkytyksen. Gyromitriini ja sen aineenvaihduntatuotteet ovat myös syöpävaarallisia yhdisteitä.

Korvasienten myrkytys vaarat voidaan välttää Ruokavirasto Eviran virallisella käsittelyohjeella:

Korvasienten käsittely

Korvasienet ovat myrkyllisiä käsittelemättömänä. Ne on käsiteltävä seuraavasti:

- ▶ **Keittäminen**

Korvasienet on keitettävä kahteen kertaan runsaassa vedessä (1 osa sieniä ja 3 osaa vettä). Keittoaika on vähintään viisi minuuttia. Keitetyt sienet on huuhdeltava hyvin molempien keittokertojen jälkeen runsaassa vedessä.

- ▶ **Kuivaaminen**

Korvasieniä voidaan säilöä kuivaamalla ne rapeiksi. Kuivattuja korvasieniä on liotettava vähintään kaksi tuntia ennen käyttöä (10 g sieniä ja 2 dl vettä). Liotuksen jälkeen korvasienet keitetään kahteen kertaan, kuten tuoret korvasienet.

- ▶ **Muista!**

Korvasieniä kuivattaessa tai keitettäessä on tuuletettava hyvin. Korvasienten liotus- ja keittovettä ei saa käyttää ruoanvalmistuksessa.

Myynti

Tuoreita tai kuivattuja korvasieniä kaupan pidettäessä on sienet varustettava ruokasieniasetuksen (871/81) 11 §:ssä mukaisella varoitusmerkinnällä sekä yllä oleva Ruokaviraston käsittelyohje tulee antaa ostajalle. Ruokavirasto suosittelee lisäksi, että tuoreita korvasieniä myytäisiin ainoastaan palvelumyyntinä suoraan kuluttajalle, jolloin voidaan henkilökohtaisesti varmistaa sienten käyttöturvallisuus.

Pitkä ohje keräämiseen ja käsittelyyn:

Tarvitset sieniveitsen ja sienikorin. Suositeltavaa on suojata kätesi suojakäsineillä. Jos käsittelet sieniä paljain käsin, niin pese kädet sieniretken ja sienten käsittelyn jälkeen.

1. Kerääminen

Puhdistamisen kannalta on helpointa leikata jalka hiekkaisen osan yläpuolelta (kerää lakki ja osa jalkaa).

2. Puhdistus

Puhdista lakit hiekkasta harjaamalla ja huuhtelemalla kotona. Lakin halkaisemalla poistetaan etanat lakista. Sienten puhdistuksen aikana vältä koskemasta itseäsi limakalvoihin.

3. Keittäminen (suositus: ulkona)

Ohje: 1 osa sieniä ja 3 osaa vettä. Lisää sienet kiehuvaan veteen. Kun se alkaa kiehua uudelleen, niin keitä 5 min. Kaada keitinvesi keittämisen jälkeen pois. Sisällä, muista tuulettaa hyvin.

4. Huuhtelu

Kaada keitetyt sienet lävikköön ja huuhtele ne huolellisesti runsaassa vedessä. Tämän jälkeen purista sienistä ylimääräinen vesi pois.

5. Toinen keittäminen ja huuhtelu

Sienet tulee keittää ja huuhdella uudelleen. Toista siis keittäminen uudella keitinvedellä ja tämän jälkeen huuhtele uudella huuhteluviedellä.

Näiden vaiheiden jälkeen sienet ovat valmiit käytettäväksi ruoanlaitossa tai pakastamiseen.

Korvasienimyrkytyksen oireet

Korvasienimyrkytyksen oireita voi saada:

- 1) syömällä käsittelemätöntä sientä
- 2) syömällä käsiteltyä liian paljon tai liian usein
- 3) korvasienien kuumenemisesta syntyviä höyryjä hengittämällä.

Gyromitriini on vesiliukoinen ja haihtuva neurotoksinen myrkky. Se vaikuttaa ruoansulatuskanavaan, keskushermostoon ja maksaan. Myrkytyksen oireet alkavat 5-8h kuluttua syömisestä tai 2-8h höyryjen hengittämisestä. Oireet saattavat kestää parikin vuorokautta. Syömisestä seuraa ruoansulatuskanavan myrkytysoireita: oksentelu, vatsakipu, ripuli ja heikotus sekä neurologisia oireita: päänsärky,

huimaus, motoriset häiriöt, silmämunan tahdosta riippumaton liike, kaksoiskuvat, vapina, hikoilu.

Neurologisia myrkytysoireita voi saada myös hengittämällä keittämisestä nousevia höyryjä tai pitkän ajomatkan aikana kuumassa autossa korvasienien kanssa. Hengittämällä ei voi saada vakavaa myrkytystä.

Vaikka korvasieni on käsitelty oikein, niin myrkky ei poistu sienestä täysin. Jos henkilö on herkkä gyromitriinille tai hän syö liian suuren määrän korvasientä kerralla tai peräkkäisinä päivinä, niin hän voi saada lieviä ja ohimeneviä myrkytysoireita. Korvasieniä ei tulisi syödä päivittäin, kerran viikossa on suositeltava määrä.

Korvasienimyrkytyskuolemat ovat Suomessa harvinaisia. Raakaa korvasientä syöneet lapset menehtyivät vuosina 1949 ja 1953.

Korvasienimyrkytyksen ensiapu

Soita 112 ennen oireiden ilmaantumista, jos henkilö on syönyt aterian käsittelemättömiä korvasieniä. Pienen määrän syöminen (alle 2-3 sokeripalalakkoa) ei vaadi hoitotoimenpiteitä.

Oksentamista (vatsalaukun tyhjennystä) on harkittava, jos henkilölle tulee korvasienikorvasienimyrkytykseen sopivia oireita, ja syömisestä on alle 6 tuntia.

Lääkehiili sitoo gyromitriiniä vatsalaukussa ja suolessa näin estäen myrkyn imeytymistä ja lieventäen oireita. Lääkehiili tulee antaa mahdollisimman pian korvasienien syömisestä jälkeen. Lääkehiiltä annetaan aikuiselle 50 g ja lapselle 1 g/kg. Lääkehiilirakeet sekoitetaan veteen (lapsilla veteen sekoituksen jälkeen hyvänmakuiseseen nesteeseen) ja juodaan. Lääkehiiltä ei saa antaa tokkuraiselle. Lääkehiiltä saa apteekista ilman reseptiä.

Soita Myrkytystietokeskukseen 0800 147 111, 09 471 977, jos on syöty raakaa tai riittämättömästi käsiteltyä sientä.